

Nieuwe procescomputer biedt gebruiksgemak en overzicht

Geraniumteler Peter Van Os: 'Het is

Geraniumteler Peter van Os: "Ik vind het heel positief dat je vrijwel alles op twee beeldschermen zichtbaar kunt maken, inclusief de grafische overzichten."

Een maand na introductie vindt de nieuwe, iSii procescomputer van Hoogendoorn toepassing op een groeiend aantal glastuinbouwbedrijven. Geraniumteler Peter Van Os uit Naaldwijk draaide tijdens het ontwikkelingstraject mee in de pilotgroep van 25 gebruikers en roemt het gebruiksgemak en de grafische overzichten. Hij spreekt van een duidelijke verbetering ten opzichte van de Economic computer, waarvan hij ook een van de eerste gebruikers was.

TEKST EN BEELD: JAN VAN STAALDUINEN

Het bedrijf van Van Os omvat 4,25 ha kassen, waarin hij staande, hangende (Oostenrijkse) en gevulde (dubbelbloemige) hangende geraniums teelt. "Alles bij elkaar zijn het zo'n 20 soorten, allemaal in 10,5 cm potten", licht hij toe. "De teeltduur varieert van vijf tot zeven maanden. Sommige telers werken sneller, maar ik kan dan niet de kwaliteit realiseren die ik nastreef. Ik richt me volledig op zware, goed afgeharde planten en die vergen een rustige teeltwijze."

Ook bij een rustige teeltwijze moeten alle geraniums – samen goed voor 6.500 Deense karren – tussen 20 maart en 20 mei de markt op. Dat gaat gepaard met de nodige drukte, vooral als er grote orders in het spel zijn. Van Os: "Er zijn dagen dat er wel 1.000 karren naar de veiling moeten. Daar schrikken de transporteurs weleens van, want voor hen heeft dat veel weg van een logistieke nachtmerrie. Ook hier moeten we dan alle zeilen bijzetten,

maar tot nu toe is het altijd gelukt om ons door dergelijke extreme pieken heen te slaan."

Fysiek gescheiden

De sierteler nam in 1996 het ruim 1 ha grote geraniumbedrijf van zijn vader over, waar hij toen al acht jaar werkzaam was. In twee fases heeft hij zijn bedrijf uitgebouwd tot de huidige omvang van ruim 4 ha.

De belangrijkste mijlpaal was de overname van het naastgelegen bedrijf in januari 2001, wat gepaard ging met een ingrijpende verbouwing. Toch heeft die niet geleid tot volledige integratie en verregaande modernisering; beide bedrijven zijn fysiek nog steeds van elkaar gescheiden. Een bewuste keuze, blijkt uit de toelichting van de Naaldwijkster.

Investeren in meters

"Bij perkplanten moet je de kosten per vierkante meter scherp in de gaten

houden, want de marges zijn laag", zegt de teler. "Zwaar investeren zie ik als een van de grootste valkuilen. Wanneer ik investeer, doe ik dat in de eerste plaats in de breedte, dus in vierkante meters. Die heb je voor perkplanten hoe dan ook nodig. Diepte-investeringen komen pas aan de orde wanneer ze echt leiden tot een lagere kostprijs; de mogelijkheden om langs deze weg de opbrengsten te laten stijgen zijn zeer beperkt."

Een deel van het kassenbestand is verouderd en Van Os werkt deels met dubbele systemen, maar het voert hem te ver om de boel te slopen en een compleet nieuw bedrijf te bouwen. "Over een paar jaar ligt de zaak misschien anders, maar nu ben ik beter af bij een status quo", zegt hij. "Het bedrijf is financieel gezond en de complete voorraad geraniums voor het voorjaar van 2009 is voor zeer behoorlijke prijzen verkocht. Er is dus geen dwingende noodzaak om het anders te doen."

Complexe structuur

Zijn keuze heeft geresulteerd in een relatief complexe bedrijfsstructuur. Er zijn in totaal 15 teeltafdelingen, waaronder een bewortelingsafdeling van 1.000 m² met teelttafels en belichting. Voor de arbeidsintensieve soorten en het complete moederplantenbestand worden eveneens teelttafels gebruikt. De geraniums die minder handwerk vereisen staan op een betonvloer, evenals de cyclamen en ranonkels die na het geraniumseizoen enkele maanden de boventoon voeren.

Water geven en bemesten vormen van alle teeltfactoren het meest complexe aspect. Op de geraniumkwekerij werkt hij met twee substraatunits. Eén voorziet de planten op de betonvloer via het eb/vloedstelsel van water en voeding, een tweede automaat bestuurt de regenleidingen boven de teelttafels en de laatste verdeelt het schone water uit de osmosesilo.

Daarnaast zijn er verschillende klimaatinstellingen voor het bewortelen, op- en afkweken van de geraniums, cyclamen en ranonkels.

Gewenningstijd

Al met al moet Van Os de vinger goed aan de pols houden. Een gebruiksvriendelijke klimaatcomputer die de instellingen en meetwaarden overzichtelijk presenteert, komt daarbij goed van pas. Hij merkt op dat de vrijwel nieuwe Hoogendoorn Economic computer die zijn buurman gebruikte, al een flinke verbetering was ten opzichte van zijn eigen, verouderde klimaatcomputer.

"De Economic was toentertijd het neusje van de zalm", zegt hij. "Het kostte me een paar weken om er mee te leren werken en door te krijgen welke instellingen nodig waren om het gewenste klimaat te realiseren. Elke nieuwe computer vergt wat dat

Alle geraniums worden geteeld in 10,5 cm potten, voorbedrukt met verzorgingstips.

Van Os wijst Barry Zuidgeest (links) en Ted van Dijk op de relatie tussen kasklimaat en plantopbouw.

betreft een bepaalde gewenningstijd. Maar het was zonder twijfel een grote verbetering. Mijn oude computer had teveel beperkingen om het complete bedrijf na de overname aan te sturen. Met de nieuwe computer was dat geen probleem."

Nieuw platform

In de loop der jaren is de deze computer verschillende keren gemoderniseerd, waarbij zowel de gebruiksmogelijkheden als de gebruiksvriendelijkheid verbeterden. Desondanks wilde de leverancier van de computer een nieuw platform ontwikkelen, dat de naam iSii (spreek uit als easy) moest krijgen. Barry Zuidgeest van de leverancier: "We zijn echt opnieuw van start gegaan en hebben eerst geanalyseerd hoe telers hun klimaatcomputer gebruiken. Taakgericht werken staat bovenaan hun wensenlijstje en dat wilden we optimaal faciliteren."

Pilotgroep

De nieuwe computer is in twee fasen ontwikkeld, met hulp van een pilotgroep van zeer uiteenlopende praktijkbedrijven, zowel eenvoudig als zeer complex. Op verzoek van Hoogendoorn benaderde Ted van Dijk van dealer Horticoop daarvoor onder andere Peter Van Os, die zijn medewerking direct toezegde.

Zuidgeest vervolgt: "In de eerste fase hebben we de hardware met het nieuwe regelsysteem ontwikkeld. Drie maanden geleden is stapsgewijs de software geïnstalleerd, om zoveel mogelijk feedback te krijgen van de klanten. Mede daarom blinkt de nieuwe computer uit in gebruiksgemak."

Van Dijk: "Wat heel positief wordt ervaren is dat je vrijwel alles op twee beeld-

schermen zichtbaar kunt maken met behulp van kleine vensters, precies zoals Windows ook werkt. Daarnaast zijn de grafische overzichten erg duidelijk."

Direct doorrekenen

"Je ziet ook direct wat er op verschillende plaatsen gebeurt als je een wijziging doorvoert in de vrij instelbare perioden, zeg maar de grafische instellingen", merkt Zuidgeest op. "Het programma rekent de effecten voor andere parameters direct door en maakt dat zowel cijfermatig als grafisch zichtbaar. Telers zien veel sneller en nauwkeuriger wat bepaalde maatregelen betekenen voor het totaalplaatje van het klimaat en de achterliggende installaties."

Teler Van Os beaamt dat hij met de nieuwste generatie procescomputer goed uit de voeten kan. "Het is opnieuw een stap vooruit. De oude computer voldeed prima, maar toch ben ik blij dat ik aan de pilot heb meegewerkt. Het is goed om up-to-date te zijn. Als lid van de pilotgroep kon ik dat bovendien voor een aantrekkelijk aanbod. Dan ben ik de laatste om nee te zeggen."

De nieuwe klimaatcomputer van Hoogendoorn Automatisering is ontwikkeld om telers taakgericht te kunnen laten werken. Twee beeldschermen, kleine deelvensters en grafische overzichten bieden gebruiksgemak en duidelijkheid. Eventuele aanpassingen van instellingen worden voor alle relevante parameters direct doorgerekend en zichtbaar gemaakt.

SAMENVATTING